

**Державний навчальний заклад
Херсонський професійний суднобудівний ліцей.**

Доповідь з теми :

«Особливості проведення бінарного уроку».

Викладач спецдисциплін : Шаманська М.М.

Тема «Особливості проведення бінарного уроку».

У сучасних умовах освіта не може залишатися осторонь від стрімких процесів науково-технічного прогресу, посилення інтеграційних функцій у розвитку науки, техніки, виробництва, політики.

В освітньому процесі основною організаційною формою передавання знань, умінь, навичок є **урок**. Він може проводитися в **традиційній і нетрадиційній формі**. За традиційної форми учень, як правило, є пасивним об'єктом навчання.

Бінарний урок є практичним відображенням інтегральної технології навчання і являє собою нестандартну форму навчання з реалізації міжпредметних зв'язків. Це творчість двох педагогів, яка переростає у творчий процес учнів та формує в останніх креативну компетентність.

Як учителеві предмета « Спецтехнологія», мені доводиться часто звертатися до зв'язків з виробничою практикою під час розроблення та проведення занять. Слово «**бінарний**» походить від латинського слова «**bis**», що означає «**подвійний**». За класифікацією А. В. Хуторського бінарний урок належить до занять комунікативного типу.

Бінарний урок — це нетрадиційна форма навчання, яка має такі особливості: по-перше, дозволяє учням засвоїти знання з певного предмета та з інших предметів; по-друге, сприяє формуванню пізнавального інтересу; по-третє, забезпечує узагальнення наявних знань, розвиває вміння застосовувати їх у процесі вивчення інших предметів.

Переваги бінарних уроків полягають в тому, що вони:

- Сприяють підвищенню мотивації навчання, формуванню пізнавального інтересу учнів, цілісної наукової картини світу і розгляду явища з декількох сторін;
- Більшою мірою, ніж звичайні уроки, сприяють розвитку мовлення, формування вміння учнів порівнювати, узагальнювати, робити висновки, інтенсифікації навчально-виховного процесу, знімають перенапруження, перевантаження;
- Не тільки поглиблюють уявлення про предмет, розширюють кругозір, але й сприяють формуванню різнобічно розвиненої, гармонійно і інтелектуально розвиненої особистості.
- Інтеграція є джерелом знаходження нових зв'язків між фактами, які підтверджують чи поглиблюють певні висновки, спостереження учнів у різних предметах.

Структура таких уроків відрізняється: чіткістю, компактністю, стислістю, логічної взаємообумовленістю навчального матеріалу на кожному етапі уроку, великий інформативною ємністю матеріалу.

Інтегрований урок вирішує не безліч окремих завдань, а їх сукупність. При інтеграції зростає темп викладу навчального матеріалу, що концентрує увагу учнів і стимулює їх пізнавальну діяльність.

Для інтеграції в навчанні і вихованні існують як сприятливі, так і несприятливі фактори. До **позитивних факторів** слід віднести наявність великих потенційних можливостей у розвитку інтелекту дитини, які в традиційному навчанні не завжди достатньо використовуються. **Негативний фактор** - труднощі викладу інтегрованого курсу. Необхідно піднести матеріал так, щоб дітям було зрозуміло й цікаво.

Головна мета бінарного уроку - створення у учня цілісного уявлення про навколишній світ, формування полілінгвального світогляду.

До якісного вирішення цих завдань навчання і виховання учнів ведуть:

1. Перехід від внутріпредметних зв'язків до міжпредметних, що дозволяє учневі переносити способи дій з одних об'єктів на інші, що полегшує навчання і формує уявлення про цілісність світу. При цьому слід пам'ятати, що такий перехід можливий лише за наявності певної бази знань.
2. Збільшення частки проблемних ситуацій у структурі інтеграції предметів активізує розумову діяльність учня, змушує шукати нові способи пізнання навчального матеріалу, формує досліdnий тип мислення.
3. Збільшення частки узагальнюючих знань, що дозволяє учневі одночасно простежити весь процес виконання дій від мети до результату, осмислено сприймати кожен етап роботи.
4. Збільшення інформативної ємності уроку.
5. Пошук нових факторів, які підтверджують чи поглиблюють певні спостереження, висновки учнів при вивченні різних предметів.
6. Висока мотивація засобами інтеграції допомагає активізувати навчально-пізнавальну діяльність учнів, сприяє зняттю перенапруги та втоми.
7. Розвиток творчого мислення учнів, можливість застосовувати отримані знання у реальних умовах, що є одним з істотних чинників розвитку полікультурного світогляду, важливим засобом формування особистісних якостей.

Однак бінарні уроки мають бути гранично чіткими, компактними, продуманими на всіх етапах. Учителю психологічно складно не дублювати матеріал чужого предмета, рахуватись із манерою подачі матеріалу іншою людиною, швидко опанувати необхідну додаткову інформацію. Такі уроки знижують втомлюваність головного мозку, створюють комфортні умови для дитини як особистості, підвищують успішність навчання, дозволяють уникнути ситуації, коли той чи інший предмет потрапляє в розряд не улюблених.

Ознаки бінарного уроку:

- спеціально організований урок, тобто, якщо він спеціально не організований, то його взагалі може не бути або він розпадається на окремі уроки, не об'єднані спільною метою;
- мета специфічна (об'єднана), вона може бути поставлена, наприклад, для:

- ✓ більш глибокого проникнення в суть досліджуваної теми;
 - ✓ підвищення інтересу учнів до предметів;
 - ✓ цілісного, синтезованого сприйняття досліджуваних з даної теми питань;
 - ✓ економії навчального часу і т. п.;
- поглиблене здійснення між предметних зв'язків;
 - синтезування знань;
 - заглибленість вивчення;
 - актуальність і практична значущість мети проведення, що розвиває критичність мислення, здатність зіставляти теорію з практикою;
 - девіантність шляхів реалізації завдань.

Ефективність бінарних уроків залежить від дотримання таких педагогічних умов:

правильного виділення між предметних багатопланових об'єктів за допомогою аналізу навчальних програм;

раціонально організованої спільної роботи вчителів із підготовки уроку (вивчення літератури, взаємне консультування, складання спільного плану заняття, визначення глибини та об'єму розкриття навчального матеріалу, послідовності його вивчення, вибір методів та засобів навчання);

узгодженості дій учителів та учнів під час уроку: учитель повинен займати не більше половини часу уроку, решта повинно припадати на учнів;

активізації пізнавальної діяльності учнів на всіх етапах уроку;

урізноманітнення форм навчальної роботи та забезпечення наступності між ними.